

خلاصه‌ی

کلید ورود به طب قدیم

جمشید خدادادی

عضو جامعه مخترعین و مبتکرین ایران

نشر شهر

۱۳۹۰

سرشماسه	مجله ی: جمشید، ۱۳۳۵
عنوان و نام پدیدآورنده	: خلاصه ی کلید ورود به طلب قدیم، مؤلف: جمشید خدادادی
مشخصات نشر	: تهران، سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران، مؤسسه نشر شهر، ۱۳۸۹
مشخصات ظاهری	: ۲۰۰ ص
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۳۳۷-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فبا
موضوع	: برشکی - نی
موضوع	: گاهان - تاریخی
موضوع	: برشکی
موضوع	: داروخ
کناسه افزوده	: سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران، مؤسسه نشر شهر
رده بندی کنگره	: ۱۳۸۹ ج ۸ - ۱۳۵ R
رده بندی دیویی	: ۶۱۰
شماره کتاب شناسی ملی	: ۲۱۹۴۲۶۶

مؤسسه نشر شهر
سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران

خلاصه ی کلید ورود به طلب قدیم

مؤلف: جمشید خدادادی

با مقدمه ی دکتر محمدجادی مؤلف: جامی

نوبت و تاریخ چاپ: اول - ۱۳۹۰

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه

آماده سازی و چاپ: مؤسسه نشر شهر

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۳۷-۵

بها: ۳۲۰۰۰ ریال

همه ی حقوق محفوظ است. ©

Printed in Iran

تهران، خیابان پاسداران، خیابان شهید گلشنی، خیابان شهید باطنی نوری (ارمرد)

شماره ۵۶، پوشت کتب، واحد ۱۶، مؤسسه نشر شهر، تلفن: ۲۲۸۵۸۲۷۲ - ۲۲۸۲۴۳۷۸

فروشگاه مرکزی: ۸۸۹۵۲۵۲۴، فروشگاه شماره ۱: ۲۲۸۷۲۹۷۲، مرکز چاپ: ۸۸۴۲۱۹۰۶

E-mail: info@shahrpress.ir

www.shahrpress.ir

فهرست مطالب

دییاجه	۲۵
مقدمه مؤلف	۳۹
فصل اول: طب قدیم (سنتی)	
در علم طب	۴۵
در شناخت منفعت علم طب	۵۰
در شناخت مایه‌های چهارگانه	۵۰
اندام‌ها و اخلاط تر به ترتیب اولویت	۵۶
در شناخت اخلاط	۵۶
شناخت حالات صفرا	۵۶
شناخت حالات خون	۵۸
در شناختن حالات بلغم	۵۹
در شناختن حالات سودا	۶۰
شناسایی مزاج‌های اصلی	۶۷
شناسایی نشانه‌های مزاج معتدل و نامعتدل	۶۷

۶۹	مراحل هضم چهارگانه در جسم انسان
۷۲	شناسایی عادات
۷۶	شناسایی مزاج سال‌های عمر و شناختن مرگ‌های طبیعی
۷۷	شناسایی مزاج مردان و زنان
۷۸	شناسایی مزاج چاقی و لاغری
۸۲	شناسایی مزاج اندام‌ها به ترتیب اولویت
۸۵	شناسایی مزاج هر یک از اندام‌ها
۸۷	شناختن مزاج‌های چشم
۸۸	شناسایی مزاج‌های دل یا قلب
۸۹	شناسایی مزاج‌های کبد
۹۰	شناسایی مزاج‌های معده
۹۰	شناسایی مزاج‌های بیضه‌ها و منی
۹۹	مزاج فصول
۱۰۰	فصول سال و بیماری‌های آن
۱۰۰	بیماری‌های بهاری
۱۰۱	بیماری‌های تابستان
۱۰۲	بیماری‌های پاییزی
۱۰۳	بیماری‌های زمستانی
۱۰۹	خوراکی‌ها و نوشیدنی‌ها
۱۱۰	انواع غذا
۱۱۱	آب و اقسام آن
۱۱۲	طریقه مشخص کردن آب سبک از سنگین
۱۱۵	هوای خوب

هوای نامطلوب	۱۱۵
کنش و کیفیات هوا و مقتضیات فصول	۱۱۵
بادها و تأثیرات آن	۱۱۶
تأثیرات محیط زیست	۱۲۴
نتیجه گیری	۱۲۸

فصل دوم: طب مدرن (روز)

مقدمه	۱۳۳
علوم پزشکی	۱۳۵
شناخت عناصر چهارگانه از نظر پزشکی روز (مدرن)	۱۳۹
الکترولیت ها	۱۴۱
اختلاط اربعه از دیدگاه طب روز (مدرن) براساس برداشت نگارنده .	۱۴۵
خون از دیدگاه طب روز	۱۴۵
مراکز تولید گویچه های سرخ در بدن انسان	۱۴۶
نقش کلیه در تشکیل اریتروپویتین	۱۴۷
مواد غذایی مفید برای کلیه ها براساس شیوه نگارنده	۱۴۸
دیدگاه طب قدیم در مورد خون	۱۴۸
سیستم ایمنی از دیدگاه پزشکی روز	۱۵۲
لکوسیت ها (گویچه های سفید خون)	۱۵۲
مشخصات عمومی لکوسیت ها	۱۵۲
دوران زندگی گویچه های سفید	۱۵۴
صفات دفاعی نوتوفیل ها و مونوسیت - ماکروفاژها	۱۵۵
انوزینوفیل ها	۱۵۶

بازوفیل‌ها	۱۵۶
نظر طب قدیم در مورد سیستم ایمنی بدن	۱۵۶
صفرا از دیدگاه پزشکی روز	۱۶۱
کیسه صفرا	۱۶۱
ترکیب صفرا	۱۶۳
املاح صفراوی و عمل آن‌ها	۱۶۴
نظر طب قدیم در مورد صفرا	۱۶۵
نظر نگارنده در مورد سودا از دیدگاه پزشکی روز (نوین)	۱۶۹
گویچه‌های سرخ خون	۱۶۹
هموگلوبین	۱۷۰
نقش طحال	۱۷۲
نظر طب قدیم در مورد سودا	۱۷۳
نظر پزشکی جدید در مورد سودا	۱۷۳
توارث و طبع	۱۷۷
قطعات ساختمانی پایه	۱۷۷
کروموزم‌ها و تکثیر آن‌ها	۱۷۸
میتوز	۱۷۸
طبع در علم پزشکی روز	۱۸۰
میزان متابولیسم	۱۸۱
عوامل مؤثر بر میزان متابولیسم	۱۸۱
درجه حرارت بدن انسان	۱۸۴
تولید حرارت	۱۸۴
نتیجه‌گیری	۱۸۴

مراحل گوارش از دیدگاه پزشکی روز (مدرن)	۱۹۰
ترشحات سیستم هورمونی گوارش	۱۹۳
عدد بزاقی و مشخصات بزاق	۱۹۴
ترشحات مری	۱۹۵
ترشح معدی	۱۹۵
ترشح لوزالمعده	۱۹۶
ترشحات صفرا	۱۹۷
شناخت عادات از نظر پزشکی روز (مدرن)	۲۰۲
نظر طب قدیم در این مورد	۲۰۳
گرمی و سردی از دیدگاه طب روز	۲۰۳
تعریف اسیدها و بازها	۲۰۴
PH داخل سلولی	۲۰۵
دفاع در برابر تغییرات غلظت یون هیدروژن	۲۰۵
اثرات اسیدوز و آلكالوز بر روی بدن	۲۰۶
تری و خشکی از دیدگاه پزشکی روز	۲۰۷
هومئوستاز	۲۰۷
تنظیم اعمال بدن	۲۰۹
سیستم تنظیم هورمونی	۲۰۹
سیستم کنترل	۲۱۰
پمپ سدیم - پتاسیم	۲۱۰
شناخت مزاج اندامها در علم پزشکی روز	۲۱۸
نظر پزشکی روز در مورد سالهای عمر و شناخت مرگ طبیعی	۲۲۱
نظر پزشکی روز در مورد نحوه پیدایش جنسیت در جنین	۲۲۱

۲۲۳	 نظر پزشکی روز در مورد فصل‌ها
۲۲۴	 نظر پزشکی روز در مورد خوردنی‌ها و نوشیدنی‌ها
۲۲۶	 نظر پزشکی روز در مورد باده‌ها و تأثیرات آن‌ها
۲۲۸	 نظر پزشکی روز در مورد محیط زیست
۲۳۰	 علم پزشکی روز (مدرن) در مورد مزاج‌ها

فصل سوم: داروهای گیاهی

۲۳۹	 مقدمه
۲۴۰	 بررسی دارو از دیدگاه طب قدیم: مزاج داروهای مفرده
۲۴۱	 شناسایی قوای مزاج داروها از راه آزمایش
۲۴۲	 شناسایی مزاج داروهای مفرده از طریق قیاس
۲۴۳	 شناسایی اعمال داروهای ساده
۲۴۳	 اثرات عمومی و اثرات شبه‌عمومی
۲۴۴	 ویژگی‌های داروها
۲۴۵	 انواع داروها از نظر کنش
۲۵۳	 تأثیر عوامل خارجی بر دارو
۲۵۵	 چیدن داروها و نگهداری از آن‌ها
۲۵۵	 داروهای معدنی
۲۵۵	 داروهای گیاهی
۲۵۶	 داروهای حیوانی
۲۵۶	 موارد استفاده داروهای گیاهی در بیماری‌ها

فصل چهارم: معرفی داروهای مفرده (به ترتیب حروف ابجد)

فصل پنجم: داروهای شیمیایی و اثرات جانبی آن‌ها

مقدمه	۲۸۹
نظر صاحب‌نظران در مورد عوارض داروهای شیمیایی	۲۹۱
عوارض داروهای شیمیایی	۲۹۲
۱. داروهای مسکن و ضد درد و تب‌بر	۲۹۲
۲. داروهای آرام‌بخش	۲۹۲
۳. مشتقات کورتیزون	۲۹۲
۴. آنتی بیوتیک‌ها	۲۹۳
منابع و مآخذ	۳۰۷

دیباچه:

امروزه بیش از پیش هیمنه علم تجربی و پر ادعای مدرن شکسته است و تکبر روزهایی که برخی جراحان خدا را زیر چاقو می‌جستند و درمان همه دردها را وعده می‌دادند به فروتنی بدل گشته است. در سطور آتی پس از مقایسه‌ای بین طب قدیم، جدید، اسلامی و قرآنی به نکاتی در مورد پزشکی مدرن اشاره خواهد شد و بی آن‌که بخواهیم از ارج و منزلت پزشکان نام‌آور و خدوم این عرصه بکاهیم و با تکریم و نکوداشت زحمات همه همکاران عرصه سلامت، آن‌ها را به تأمل و مطالعه در یافته‌هایی که سایر رشته‌های طب مکمل و جایگزین و... عرضه می‌دارند فرامی‌خوانیم، باشد که همه در جهت و هدف مشترک خدمت به خلق خدا و کاستن از آلام بشر، حفظ و ارتقای سلامت موفق باشیم.

طب قدیم یا سنتی

۱. علمی است که در مورد بدن انسان، طبایع مختلف، مزاج‌های گوناگون، اثر داروهای گیاهی با مزاج‌های مختلف و گاهی اوقات جراحی و مزاج فصول و نوشیدنی‌ها و خوراکی‌ها بحث می‌کند.
۲. در این علم علل بیماری‌ها و سپس درمان توسط داروهای مختلف

گیاهی و انواع معجون‌ها، خوراکی‌ها، نوشیدنی‌ها و بعضی مواقع توسط جراحی بیمار را درمان می‌کنند.

۳. امروزه هزینه‌های درمان در این طب نسبتاً زیاد است.

۴. این طب از داروهای گیاهی و حیوانی و معدنی استفاده می‌کند.

۵. حجامت، بادکش و فصد نیز در این طب وجود دارد.

۶. شناخت و تشخیص بیماری‌ها از طریق نبض، ادرار، مدفوع و علائم بالینی بیمار انجام می‌شود.

مهم‌ترین مزیت‌های طب سنتی بر طب مدرن عبارتند از:

الف. شیوه دفع‌کنندگی نه رفع‌کنندگی: شیوه درمانی طب سنتی، شیوه دفع‌کنندگی است. برخلاف طب جدید که معمولاً شیوه درمانی رفع‌کنندگی دارد. اصول طب سنتی مانع از مریض شدن می‌شود. در حالی که اصول طب جدید بیشتر به درمان مرض واقع شده اختصاص دارد.

ب. درمان علت‌ها نه معلول‌ها: طب سنتی به درمان علت‌ها می‌پردازد، در حالی که طب جدید بیشتر به عوارض و معلول‌ها توجه دارد. طب سنتی درمان بیماری را به تعدیل درون انسان حواله می‌دهد. در حالی که طب جدید بیشتر به دنبال هماهنگ کردن انسان با بیرون است.

ج. شیوه درمانی اقلیمی نه جهانی: شیوه درمانی طب سنتی اقلیمی و جزئی است، برخلاف طب جدید که داروها و نسخه‌های آن عمومی و جهانی پیچیده می‌شوند.

د. داروهای گیاهی نه شیمیایی: از آن‌جا که داروهای طب سنتی اغلب گیاهی و طبیعی است، حتی در صورتی که طبیب نتواند درد و بیماری را به‌طور صحیح مورد شناسایی قرار دهد، باز هم استفاده آن داروها ضرر و درد مضاعفی برای بیمار ایجاد نمی‌کند. اما در طب جدید که بسیاری از

داروهای آن شیمیایی است، در صورت عدم تشخیص صحیح بیماری، استفاده دارو درد بیمار را مضاعف خواهد کرد.

به همین علت بسیاری از مردم از طب جدید ناامید شده و به طب سنتی روی آورده‌اند. «آمار تخمینی نشان می‌دهد که آمریکایی‌ها هر سال در حدود ۱۳ میلیارد و هفتصد میلیون دلار برای استفاده از معالجه و معاینه روش‌های سنتی پزشکی پرداخت می‌کنند؛ زیرا معتقدند روش‌های جدید قادر به درمان بیماری آن‌ها نیست.»

پزشکی مدرن یا جدید

۱. علمی است که بدن انسان را به‌طور سلولی مورد بحث قرار می‌دهد.

۲. این طب وابستگی شدیدی به انواع داروهای شیمیایی دارد، از جمله در این طب علل خیلی از بیماری‌ها مشخص و معین نیست!

۳. این طب بیشتر با معلول مبارزه می‌کند و بیمار ممکن است بارها و بارها تن به انواع داروها و آزمایش‌ها و جراحی‌های مختلف دهد. این طب بدون دارو و آزمایشگاه کارآیی چندانی ندارد، ضمناً هزینه آن نیز بسیار بالاست!

۴. در این طب بیماری‌های رنگارنگی بر اثر استفاده از دارو ایجاد می‌شود که قابل تشخیص و درمان نیست.

۵. در مجموع این طب عملاً آن اندازه که ادعا داشت، موفق نبوده است و به همین دلیل انواع طب جایگزین به وجود آمده یا احیا شده‌اند. بیماری‌های یا تروژنیک این روش هم کم نیست.

۶. در این طب درمان‌ها بیشتر، درمان علائمی است تا علمی و استدلالی.

۷. در این طب غذا را چندان مؤثر در درمان یا علل بیماری‌ها نمی‌دانند.

طب اسلامی

۱. افرادی که از این طب یاد می‌کنند، دو دسته‌اند: عده‌ای آن را دستاوردهای طبی مسلمین با لحاظ دوره‌های ترجمه، نقد، تأسیس و سرانجام بسط و گسترش آن در قرون اول تا هفتم هجری می‌دانند و از آن به نام‌های مختلف؛ از جمله طب عربی یاد می‌کنند و همپوشانی کامل این بخش با طب قدیم معلوم است. دسته دوم مآثرات پیامبر(ص) و ائمه(ع) را در نظر دارند و به کتب طب النبوی، طب الصادق، طب الرضا و حجامت و فصد و زالو (حدیث) استناد می‌کنند.

۲. در این طب بیشتر از انواع غذاها و داروهای گیاهی، نوشیدنی‌ها و حجامت و زالو و فصد صحبت می‌شود.

۳. دستورالعمل‌ها و نسخه‌های این طب گاه موردی و خاص بوده و تعمیم آن اشتباه است.

۴. در این طب بیشتر به امساک توجه شده است تا مطالب دیگر.

۵. در این طب بیشتر به رعایت بهداشت عمومی توجه شده است.

۶. امروزه در این طب، بخشی از دستورها قابلیت دسترسی و اجرای کمی دارد و در برخی موارد هزینه‌ها نسبتاً بالاست.

طب قرآنی

۱. علمی است که درباره ساختار روحی و جسمی انسان صحبت می‌کند و برای غذای او اهمیت زیادی قائل است و هستی‌اش را در گرو غذایی که برایش مشخص شده است، می‌داند. سوره طارق / ۵ (ساختار وجودی انسان)، سوره عبس / ۲۴ و سوره کهف / ۱۹ (غذای انسان).

۲. خداوند سبحان زمانی که غذای انسان را خلق می‌کند، خود را مورد ستایش قرار می‌دهد. (سوره غافر / ۶۴)

۳. خداوند منان خلقت و اعمال انسان را مساوی با غذای انسان می‌داند. سوره طارق / ۵؛ سوره حج / ۱۵؛ سوره عبس / ۲۴؛ سوره کهف / ۱۹ (اهمیت غذا)

۴. در این طب انسان بر مبنای طبع و مزاج خود، غذا و فصل عمل می‌کند. (سوره انسان / ۵ و ۱۷، سوره مطففین / ۲۷)

۵. این طب، بهترین روش پیشگیری را بیان می‌کند که هزینه چندانی ندارد.

۶. مهم‌ترین مسئله‌ای که در این طب وجود دارد، امکان شفاست که در هیچ طبی وجود ندارد. مهم‌ترین که خداوند سبحان یکی از این شفاها را به ماده‌ای غذایی به نام عسل اختصاص داده است. (سوره نحل / ۶۹)

۷. پایه و اساس درمان در این طب صرفاً استفاده از غذا است، نه دارو!

۸. این طب سریع‌تر از طب‌های رایج دنیا به بیمار جواب می‌دهد.

۹. درمان در این روش هزینه‌ای - جز برای تغذیه صحیح - برای بیمار ندارد.

۱۰. این طب ابعاد مختلف روحی و روانی شخص را در نظر می‌گیرد و به او آرامش می‌دهد.

۱۱. در این طب علل بیماری‌ها و درمان آن‌ها در سوره روم آیه ۳۰ بیان شده است.

برگشت به فطرت و حرکت بر مبنای آن و توجه به مواد غذایی نامبرده شده در قرآن اساس طب قرآنی است و مبنای آن همان درمان از درون است که در فرمایش مشهور امیر مؤمنان است: «دوائک فیک و لاتشعر، و

دائک منک و لا تبصره» (دیوان منسوب به امام علی(ع). صفحه ۷۸ به
کوشش قطب راوندی).

نتیجه آن‌که طب قرآنی در صورت فراگیرشدن ساده‌ترین و بهترین
روش زندگی برای تأمین و ارتقای سلامت انسان‌هاست.

دکتر محمدهادی مؤذن جامی

عضو کمیته طب اسلامی و طب سنتی فرهنگستان علوم پزشکی

و رئیس هیئت مدیره مؤسسه پژوهشی طب قرآنی و مائده طلایی

مقدمه مؤلف:

به نام خداوند جان و خرد که هستی از اوست و به نام خالق زیبایی‌ها که خود زیبای مطلق است و درود به انسان‌های صالح و به اندیشمندان و بزرگان علم و اندیشه.

نگارنده بر آن است که طب قدیم (سستی) در واقع پایه و اساس پزشکی امروزی (مدرن) بوده که امروز غریب واقع شده و تنها مانده است. جالب این‌که کتب طب قدیم ایران در اروپا به دفعات چاپ و هم‌چنین تدریس شده است؛ ولی در وطن اصلی خود، ایران، بسیاری از این کتب هنوز ترجمه و چاپ نشده است.

یکی از کتاب‌های طب قدیم ایران که خوشبختانه توسط مرحوم عبدالرحمان شرفکندی ترجمه شده «قانون در طب» است که توسط طیب و دانشمند و نابغه مسلمان ابوعلی سینا نگاشته شده است. جای بسی تعجب است که اکثر پزشکان امروز از طب ابوعلی بی‌خبرند یا اهمیتی به آن نمی‌دهند و یا آن را کم‌اهمیت جلوه می‌دهند و عنوان می‌کنند که این روش قدیمی است و امروز کاربردی ندارد.

در حالی که طب قدیم (سستی) می‌تواند برای پزشکان امروزی کمک بزرگی باشد و آن‌ها را در تشخیص بالینی بیماری‌ها یاری دهد؛ و باعث مهارت پزشکان در تشخیص شود تا قبل از این‌که انواع آزمایش‌ها را برای

بیمار بنویسند، به راحتی بتوانند بسیاری از مسائل را خود تشخیص دهند؛ زیرا در طب بوعلی بیشتر به علت بیماری‌ها و سپس به درمان آن‌ها پرداخته شده است. بهترین روش برای درمان بیماری‌ها برطرف کردن علت بیماری است نه مبارزه با معلول اما امروزه متأسفانه در پزشکی مدرن بیشتر مبارزه با معلول مطرح است.

در طب قدیم مسئله مهم تشخیص بیماری است؛ در حالی که درمان بسیار ساده می‌باشد مگر بعضی از بیماری‌ها که درمان آن‌ها دشوار است. یکی از محسنات طب قدیم بیان حالت‌های بدن آدمی است که به صورت طبع و مزاج بیان می‌شود و طبق این نظریه بدن هر فرد نسبت به بدن افراد دیگر متفاوت است. برداشت شخصی نگارنده این است که همه افرادی که در کره زمین زندگی می‌کنند، از سه حالت خارج نیستند و مردم در جهان امروزی به سه گروه عمده تقسیم می‌شوند:

۱. دارای طبیعت سرد که اکثریت مردم جهان چنین هستند.
۲. دارای طبیعت گرم که بخشی از مردم دنیا چنین هستند.
۳. دارای طبیعت معتدل که اقلیتی از مردم بدین شکل‌اند.

مواد غذایی نیز طبیعت‌های متفاوت دارند، یعنی طبیعت سیب ترش با سیب رسیده فرق می‌کند و هرکدام در بدن تأثیر خاصی دارد. در مورد فصول سال نیز چنین است، هر فصلی دارای طبیعت خاص خویش می‌باشد، مهم‌تر این‌که پزشک باید به این امور آشنایی کامل داشته باشد تا بتواند بین سه طبیعت؛ یعنی بین طبیعت شخص و غذا و فصل هماهنگی ایجاد کند تا سلامتی فرد تأمین شود.

این روشی بسیار پیشرفته و علمی است که می‌تواند علاوه بر پیشگیری، درمان را نیز بسیار آسان کند. یکی از مهم‌ترین وظایف پزشک، ابتدا شناخت این مزاج‌هاست و پس از آن تنظیم و تجویز رژیم غذایی

مناسب برای بیماران مختلف است، تا کمک بزرگی در بهبودی بیمار انجام شود. متأسفانه امروزه اکثر پزشکان علاقه‌ای نسبت به فراگیری این علم نشان نمی‌دهند.

طب قدیم انشایی خاص دارد که امروزه متداول نیست و افرادی که از آن بی‌اطلاع هستند با مطالعه آن به زودی خسته شده، آن را کنار می‌گذارند. این جانب که هیجده سال است در علوم طب جدید و قدیم و قرآن تحقیق می‌کنم لازم دیدم که در حد بضاعت، طب قدیم را به زبان علم امروزی بیان کنم و به شیوه‌ای جدید توضیح دهم تا برای عموم پزشکان عزیز و پویندگان این راه قابل استفاده باشد.

هدف از بازتولیدی طب قدیم (سنتی) به زبان پزشکی نوین (مدرن) شناساندن این روش به آموزش به پزشکان عزیز و پویندگان این راه است، زیرا تا کنون چنین کاری انجام نگرفته است، این امر باعث شد که تلاشی در این مورد صورت گیرد، هرچند خدمتی ناچیز باشد. این تجربه را «کلید ورود به طب قدیم» نام نهاده‌ام که در این کتاب آن را در حد بضاعت بیان خواهم کرد. هم چنین سعی نموده‌ام که در این کتاب تجربه شخصی خویش را به نام کلید به خوانندگان و پویندگان تقدیم کنم تا بسیاری از مسائل نهفته بر کاوشگرانی که در راه سلامت جامعه تلاش و کوشش می‌کنند، آشکار گردد.

سعی شده است که طب قدیم (سنتی) به زبان علمی بیان شود تا پزشکان و پویندگان و علاقه‌مندان بتوانند به راحتی آن را درک کرده و در تشخیص و درمان استفاده نمایند تا شاید کمکی به جامعه بشریت و جامعه علمی انجام پذیرد و مردم از بیماری و نگرانی نجات یابند.

با شناخت طب قدیم (سنتی) می‌توان از بیماری‌ها پیشگیری کرد و با

مواد اولیه مانند مواد غذایی روزمره و گیاهان دارویی ساده، بیماری‌های زیادی را کنترل کرد.

نگارنده‌ی این کتاب معتقد است که یکی از محسنات این کتاب برداشت‌های بسیار مفیدی است که از علم پزشکی مدرن و طب قدیم و مقایسه بین آن‌ها به عمل آمده و بسیاری از مسائل پیچیده را به راحتی حل می‌کند. ضمناً سعی شده که طب قدیم با تغییر کمی در الفاظ و حفظ مفهوم کلی به گونه‌ای که درک آن آسان‌تر باشد ارائه گردد. این کتاب در سه فصل تنظیم شده است که فصل اول در مورد طب قدیم یا سنتی گفتگو می‌کند. فصل دوم، طب روز یا نوین را معرفی می‌کند و فصل سوم به گیاهان دارویی و داروهای شیمیایی اختصاص دارد. در پایان هر بخش چکیده‌ای از آن بیان شده و سؤالاتی در مورد آن طرح گردیده است تا جنبه‌ی آموزشی کتاب برجسته‌تر و یادگیری مطالب آن آسان‌تر شود.

امید است این تلاش ناچیز مورد قبول درگاه حق و هم‌چنین مورد پسند و استفاده پزشکان و پویندگان و علاقه‌مندان این راه قرار گیرد. در خاتمه از آقای دکتر مؤذن کمال تشکر را دارم که با وجود مشغله فراوان، وقت گرانبهای خود را صرف این کتاب نمودند و نظرات ارزشمندی جهت تکمیل و اصلاح کتاب ارائه نمودند. هم‌چنین از خوانندگان گرامی تقاضا دارم انتقادات خود را از طریق ناشر مطرح یا به سایت طب قرآنی www.Tebbегhorani.com ارسال فرمایند.

جمشید خدادادی

مبتکر طب قرآنی